Додаток 1
до постанови педагогічної ради
ВСП «ХТЕФК ДТЕУ»
від 30.09.2026 (протокол № 3, п. 2)

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою 30 вересня 2026 р.
(протокол № 3, п. 2)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ від 30.09.2026 р. № 240-О
в. о. директора

Капіталіна ГУРОВА

Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія гуманітарної освіти та громадянського виховання

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи національного спротиву

повна назва навчальної дисципліни

ступінь освіти	фаховий молодший бакалавр
	фаховий молодший бакалавр/бакалавр
галузь знань	усі галузі знань
	шифр і назва галузі знань
спеціальність	усі спеціальності
	код і найменування спеціальності
освітньо-професійна програма	усі освітньо-професійні програми
	назва освітньо-професійної програми
рівень попередньої освіти здобувачів	базова середня освіта, повна загальна середня освіта
статус дисципліни	обов'язкова

Харків, 2026 рік

Розробник: Зоркін Роман Юрійович, голова циклової комісії гуманітарної освіти та громадянського виховання, спеціаліст вищої категорії

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії гуманітарної освіти та громадянського виховання, протокол від 07.09.2026 р. № 1.

Програму розглянуто та рекомендовано до затвердження педагогічною радою на засіданні методичної комісії, протокол від 28.09.2026 р. № 2.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів фахової передвищої освіти розроблено відповідно до Типової програма навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямування) та фахової передвищої освіти за денною та дуальною формами здобуття освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 30 червня 2026 № 1002.

Предметом навчальної дисципліни є система знань про правові, організаційні та безпекові засади національного спротиву в Україні, його основні складові та роль громадян у забезпеченні національної безпеки й обороноздатності держави, а також базові способи безпечної поведінки та дій в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій і кризових станів.

Метою навчальної дисципліни є набуття здобувачами освіти загальної компетентності **«здатність до національного спротиву»** шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості, усвідомлення ролі громадянина у захисті України та набуття базових теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для безпечної поведінки та дій в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій і кризових станів, а також для виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Завдання навчальної дисципліни.

1. Формування знань про поняття, мету, завдання, принципи та складові національного спротиву, його правові й організаційні засади, а також роль громадян і територіальних громад у забезпеченні обороноздатності держави.

2. Ознайомлення з основними положеннями міжнародного гуманітарного права, правовим статусом осіб, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, та відповідальністю за його порушення.

3. Формування психологічної стійкості, навичок саморегуляції, психологічної самодопомоги та взаємодопомоги в умовах стресу, кризових ситуацій і воєнних загроз.

4. Оволодіння базовими навичками домедичної допомоги постраждалим в екстремальних умовах та в умовах бойових дій за алгоритмом MARCH.

5. Формування практичних навичок орієнтування на місцевості, читання топографічних карт, визначення напрямку руху та використання базових засобів навігації.

6. Формування навичок безпечного передавання інформації, користування засобами зв’язку та дотримання основних вимог інформаційної і цифрової безпеки.

7. Формування знань і практичних навичок безпечної поведінки в умовах радіаційної, хімічної та біологічної небезпеки, а також під час загроз, пов’язаних із застосуванням зброї масового ураження.

8. Формування навичок розпізнавання мінної та іншої вибухонебезпечної загрози, вибору безпечної моделі поведінки та правильного алгоритму дій у разі виявлення вибухонебезпечного предмета.

9. Ознайомлення з основами безпечної поведінки в умовах воєнних загроз, правилами використання укриттів, взаємодії в малих групах та діями під час обстрілів та інших небезпечних ситуацій.

10. Формування базових знань і навичок забезпечення життєдіяльності та особистої безпеки в умовах автономного перебування, несприятливих природних факторів і обмеженого доступу до ресурсів.

11. Формування відповідального ставлення до виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, готовності до безпечної та відповідальної поведінки в умовах воєнних загроз і надзвичайних ситуацій.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни на рівні фахової передвищої освіти спрямований на формування базових знань і практичних навичок, необхідних для особистої безпеки, цивільного захисту, усвідомленої поведінки в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану, а також розуміння ролі громадянина в системі національного спротиву. Поглиблена військово-професійна та спеціальна практична підготовка здобувачів освіти не є предметом цієї програми.

Тема 1. Національний спротив

Поняття, мета, завдання та принципи національного спротиву. Місце національного спротиву в системі національної безпеки та оборони України. Правові та організаційні засади національного спротиву. Законодавство України у сфері національного спротиву. Складові національного спротиву: територіальна оборона, рух опору та підготовка громадян України до національного спротиву. Роль громадян і територіальних громад у забезпеченні обороноздатності держави. Історичний досвід українського народу щодо захисту державності, самоорганізації та спротиву збройній агресії. Формування національної та громадянської ідентичності. Конституційний обов’язок громадян України щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Обговорення практичних ситуацій щодо участі громадян і територіальних громад у заходах національного спротиву. Аналіз нормативно-правових положень щодо прав та обов’язків громадян у сфері національної безпеки та

оборони. Розгляд ситуаційних завдань щодо дій населення в умовах воєнного стану.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: мету підготовки держави до здійснення заходів з національного спротиву, основні завдання національного спротиву, важливі складові національного спротиву; історію формування національного спротиву та його складових в умовах відсічі збройної агресії; історичні приклади та досвід самоорганізації українського спротиву в умовах окупації та збройної агресії;

вміти: застосовувати базові знання для усвідомленого виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 2. Міжнародне гуманітарне право

Поняття, предмет і джерела міжнародного гуманітарного права. Основні принципи та норми ведення збройних конфліктів. Заборонені методи та засоби ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Некомбатанти. Захист цивільного населення та інших осіб, які не беруть або припинили брати участь у бойових діях. Правовий статус військовополонених та правила поводження з ними. Правовий режим окупованої території. Захист цивільного населення на окупованих територіях. Основи діяльності Міжнародного руху Червоного Хреста та Червоного Півмісяця. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Документування порушень норм міжнародного гуманітарного права.

Розв'язання ситуаційних завдань щодо застосування норм міжнародного гуманітарного права. Аналіз прикладів порушення норм МГП та визначення правомірної моделі поведінки.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: сутність та джерела МГП; принципи ведення війни; правовий статус осіб; режим полону та інтернування; юридичну відповідальність за порушення норм МГП; задокументовані факти поводження Російської Федерації з українськими військовополоненими та з населенням на тимчасово окупованій території;

вміти: застосовувати правила поводження з військовополоненими та Інтернованими особами; ідентифікувати статус осіб (комбатанти, некомбатанти) та об'єкти під спеціальним захистом; здійснювати первинне затримання та конвоювання осіб, що здалися в полон, забезпечуючи їхню безпеку та гуманне поводження з ними.

Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість

Поняття психологічної стійкості. Вплив стресових факторів на психіку людини. Основні психічні реакції на стрес: страх, паніка, агресія, ступор та інші дезадаптивні стани. Особливості психологічних реакцій людини в умовах воєнних дій, окупації та надзвичайних ситуацій. Прийоми та способи психічної саморегуляції. Подолання страху та паніки. Основи першої психологічної

допомоги. Протокол «6П». Психологічна самодопомога та взаємодопомога. Протидія інформаційно-психологічним впливам.

Виконання вправ на психічну саморегуляцію та зниження рівня стресу. Розпізнавання основних дезадаптивних психічних станів за ситуаційними прикладами. Відпрацювання алгоритмів психологічної самодопомоги та першої психологічної допомоги.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні поняття психологічної стійкості та стресу; основні дезадаптивні стани (паніка, агресія, ступор, істерика); прийоми і способи саморегуляції психіки, подолання страху і паніки; психічні реакції на стрес та способи їх регуляції і подолання дезадаптивних проявів; базові принципи надання першої психологічної допомоги за протоколом «6П»; елементи командної психологічної динаміки малої групи в умовах екстремального або психоемоційного тиску, поведінка групи під тиском, роль лідера, протидія колективній паніці; поняття та важливі соматичні прояви «ПТСР» та «бойової психічної травми»; алгоритм дій в умовах збройного нападу в цивільному середовищі: під час терористичного акту, стрілянини в публічному місці, нападу зі зброєю, захоплення заручників, мінування приміщень і засобів транспорту; особливості застосування противником ІПСО: механіка роботи інформаційних операцій (мета, аудиторія, механізми впливу); типові наративи ворожої пропаганди та їх логіка; принципи роботи ботів і координованих кампаній у соціальних мережах; практичні методи верифікації інформації; алгоритм реакції на дезінформацію — від ігнорування до спростування;

вміти: застосовувати техніки саморегуляції у стресових ситуаціях; розпізнавати ознаки дезадаптивних психічних станів; розрізняти ПТСР у себе та в оточуючих; надавати першу психологічну допомогу (за принципом «6П») та самодопомогу; контролювати власні психічні стани і реакції, виконувати дії в стані нервово-психічного збудження; обирати адекватні дії в кризових ситуаціях; застосовувати методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО; визначати ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій; протидіяти інформаційним та психологічним впливам ворога; протидіяти спробам вербування спеціальних служб ворога.

Тема 4. Домедична допомога

Основи та принципи надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій. Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS. Склад індивідуальної аптечки та правила її використання. Послідовність оцінювання стану постраждалого. Види кровотеч і способи їх зупинки. Основи забезпечення прохідності дихальних шляхів. Допомога при пораненнях і травмах грудної клітки, кінцівок та інших ушкодженнях. Основи серцево-легеневої реанімації. Етапи надання допомоги (допомога під загрозою – Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care

(TFC)). Загальні принципи переміщення та евакуації постраждалого (допомога під час тактичної евакуації – TACEVAC/MEDEVAC). Алгоритм MIST.

Відпрацювання алгоритму оцінювання стану постраждалого. Практичне відпрацювання способів тимчасової зупинки масивної кровотечі з використанням навчальних засобів. Забезпечення прохідності дихальних шляхів на тренажерах. Відпрацювання базових прийомів серцево-легеневої реанімації. Практичне ознайомлення зі способами безпечного переміщення постраждалого.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC) за алгоритмом MARCH; етапи алгоритму MARCH; етапи надання допомоги («допомога під вогнем/під загрозою» – Care under fire/Threat, CUF); алгоритм надання домедичної допомоги/навчання з тактичної медицини (протоколи MARCH, PAWS, Ко Ле Со тощо); способи зупинки кровотеч і забезпечення прохідності дихальних шляхів; принципи використання індивідуальних засобів медичного забезпечення; основи домедичної евакуації постраждалих; особливості комунікації з медичним персоналом і передачі інформації про постраждалого та його стан;

вміти: здійснювати евакуацію пораненого одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; здійснювати евакуацію пораненого двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати домедичну допомогу за алгоритмом MARCH, PAWS; здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у різних умовах; перевіряти прохідність дихальних шляхів; переоцінювати раніше застосовані засоби зупинки кровотечі; визначати доцільність та проводити переміщення турнікетів; діяти відповідно до алгоритмів домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях.

Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості

Поняття про орієнтування на місцевості. Сторони горизонту та способи їх визначення. Орієнтири та визначення відстаней. Топографічна карта, її основні елементи та умовні позначення. Визначення свого місцезнаходження на карті. Азимут та визначення напрямку руху. Особливості орієнтування в умовах обмеженої видимості. Основи використання цифрових засобів навігації та геоінформаційних систем.

Визначення сторін горизонту за допомогою компаса. Робота з фрагментами топографічної карти. Визначення свого місцезнаходження та напрямку руху. Побудова простого маршруту за картою та компасом.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основи топографії та умовні знаки карт; принципи визначення координат і відстаней; основи використання геоінформаційних систем для навігації; базові принципи цифрового картографування; способи орієнтування на

місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, топографічної карти, місцевих предметів та за допомогою геоінформаційних систем;

вміти: визначати сторони горизонту та своє місцезнаходження; читати прості топографічні карти; визначати напрямок руху та планувати нескладний маршрут; використовувати базові цифрові засоби навігації.

Тема 6. Зв'язок та передавання інформації

Основні види та способи зв'язку. Засоби передавання інформації. Основні правила радіообміну та користування засобами зв'язку. Сигнали та умовні позначення. Передавання інформації в умовах обмеженого зв'язку. Цифрові засоби комунікації. Інформаційна безпека, захист персональних даних та конфіденційної інформації. Основні загрози цифровій комунікації, інформаційні маніпуляції та дезінформація.

Відпрацювання правил передавання коротких повідомлень у змодельованих ситуаціях. Використання навчальних засобів зв'язку. Виконання завдань на розпізнавання небезпечної інформації, дезінформації та порушень правил цифрової безпеки.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; основи передачі інформації в бойових умовах (зокрема за принципами 3D, SALUTE, ACE, GOTWA), правила радіодисципліни та безпеки зв'язку; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання І придушення зв'язку; правила безпеки застосування смартфонів і мобільних пристроїв, роботи в інтернеті та в месенджерах, захисту електронної пошти, протидію технічному зараженню та безпечному користування публічним Wi-Fi; правила роботи у службових системах та в службових приміщеннях; алгоритми дій у разі спроб зламу та зменшення ризиків витоку інформації;

вміти: використовувати основні способи зв'язку, застосовувати тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки і несправності під час експлуатації засобів зв'язку, що виводять їх з ладу; розпізнавати фітингові атаки, налаштовувати базові засоби захисту акаунтів і пристроїв, безпечно комунікувати та діяти за простими алгоритмами кіберзахисту; налаштовувати та використовувати радіостанції малої потужності (Motorola, Baofeng та аналоги); вмикати, вибирати канал, регулювати потужність, перевіряти з'єднання і наявність зв'язку, дотримуватись правил радіообміну; розгортати та налаштовувати термінал супутникового зв'язку Starlink; підключати живлення, орієнтувати антену, підключати пристрої; здійснювати доповідь про противника за стандартом SALUTE (Size, Activity, Location, Unit, Time, Equipment); здійснювати доповідь про пораненого та запит на медичну евакуацію.

Тема 7. Зброя масового ураження

Поняття та види зброї масового ураження. Основні уражальні фактори ядерної, хімічної та біологічної зброї. Ознаки радіаційного, хімічного та

біологічного зараження. Засоби індивідуального та колективного захисту. Правила поведінки населення в умовах радіаційної, хімічної та біологічної небезпеки. Сигнали оповіщення та порядок дій населення. Дезактивація, дегазація та санітарна обробка: загальне поняття.

Розпізнавання основних сигналів оповіщення. Ознайомлення із засобами індивідуального захисту. Відпрацювання правильного алгоритму дій за сигналом про хімічну, радіаційну або іншу небезпеку. Практичне тренування правильного використання засобів індивідуального захисту на навчальних зразках.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні види зброї масового ураження (ядерної, хімічної, біологічної) та їх уражаючі фактори; ознаки ядерного вибуху, хімічного ураження та застосування біологічних речовин; основні типи радіаційно, хімічно- та біологічно небезпечних об’єктів; засоби індивідуального та колективного захисту; загальні правила поведінки на зараженій місцевості; види запалювальної зброї та запалювальних речовин, засоби їх бойового застосування, захист від запалювальної зброї;

вміти: розпізнавати ознаки можливого застосування зброї масового ураження; користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект; діяти за сигналом «Хімічна тривога»;

виконувати нормативи: одягання протигазу; одягання загальновійськового захисного комплекту І протигазу; дії за спалахом ядерного вибуху; дії за сигналом «Хімічна тривога».

Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека

Поняття мінної безпеки. Основні види вибухонебезпечних предметів та їх загальні ознаки. Типові місця потенційного мінування. Ознаки мінної небезпеки. Правила поведінки на потенційно небезпечній території. Алгоритм дій у разі виявлення вибухонебезпечного предмета. Інженерне обладнання та маскування: загальне поняття. Використання природних властивостей місцевості для забезпечення безпеки.

Розпізнавання ознак потенційної мінної небезпеки за навчальними матеріалами та макетами. Відпрацювання алгоритму дій у разі виявлення вибухонебезпечного предмета. Визначення безпечної моделі поведінки у змодельованих ситуаціях.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні принципи мінної безпеки та класифікацію вибухонебезпечних предметів; демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів та потенційні ризики їх виявлення; правила безпечної поведінки при виявленні мін та інших вибухонебезпечних предметів; загальні принципи інженерного облаштування позицій та маскування в умовах сучасних загроз та ударних БпЛА; базові відомості про інженерні загородження та способи їх обходу або подолання; індивідуальне маскування, звуко- та світломаскування; протитанкові та протипіхотні міни, їх бойові характеристики, принцип дії, будову,

їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами;

вміти: розпізнавати ознаки потенційної мінної небезпеки; подавати сигнали небезпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів; обирати безпечний маршрут в умовах мінної загрози та модель поведінки на потенційно замінованій місцевості; класифікувати та виконувати правила безпечного поводження з гранатами.

Тема 9. Тактична підготовка

Поняття та загальні принципи тактичної підготовки. Основи індивідуальних і групових дій в умовах небезпеки. Основні способи безпечного переміщення та укриття. Дії під час обстрілу та інших загроз. Основи взаємодії в малих групах. Ознаки небезпеки, пов'язаної із застосуванням безпілотних літальних апаратів. Загальні принципи дій у разі виявлення повітряної загрози.

Відпрацювання алгоритмів безпечної поведінки під час змодельованого обстрілу та інших загроз. Вправи на взаємодію в малих групах, вибір укриття та безпечного маршруту переміщення. Аналіз змодельованих ситуацій та вибір відповідної моделі дій.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні правила загальновійськового бою, призначення та бойові можливості підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних сил України, Сил безпілотних систем; порядок спостереження і доповіді за алгоритмами SALUTE, 3D, ACE; основи індивідуальної тактичної підготовки та порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок дій в оборонному бою; штатну структуру малих підрозділів;

вміти: виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; оцінювати ситуацію та обирати безпечну модель поведінки; правильно використовувати укриття; виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); здійснювати доповідь командиру за протоколом 3D; виконувати базові ролі в малій групі.

Тема 10. Вогнева підготовка (основи)

Поняття та завдання вогневої підготовки. Основи балістики. Загальні відомості про стрілецьку зброю. Основні частини та механізми стрілецької зброї. Загальні принципи дії зброї. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Правила безпечного поводження зі зброєю та боєприпасами. Основи прицілювання, коригування та управління вогнем. Відповідальність за порушення правил поводження зі зброєю. Загальні вимоги до організації безпечного поводження зі зброєю. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила метання ручних гранат. Заходи безпеки під час поводження з ручними гранатами.

Ознайомлення з навчальними макетами стрілецької зброї. Відпрацювання правил безпечного поводження зі зброєю на навчальних засобах без використання бойових припасів. Розпізнавання основних частин та механізмів

навчального зразка. Відпрацювання алгоритму безпечного поводження у змодельованих ситуаціях.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання зброї, типові затримки при стрільбі (їх види, причини та способи і порядок їх усунення); призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї, правила влучного пострілу; принцип прицілювання; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю; порядок догляду за зброєю; призначення, будову та принцип дії ручних гранат;

вміти: розпізнавати основні частини та механізми навчального зразка; дотримуватися правил безпечного поводження зі зброєю; діяти відповідно до встановлених вимог безпеки у змодельованих ситуаціях.

Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка

Основи виживання в умовах автономного перебування. Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Основні потреби людини в умовах автономності. Забезпечення водою та харчуванням. Способи очищення води. Захист від переохолодження та перегрівання. Основи облаштування тимчасового укриття. Розведення вогню та приготування їжі в безпечних умовах. Загальні правила переміщення та забезпечення особистої безпеки. Вплив природних умов на організм людини.

Відпрацювання способів очищення води на навчальних прикладах. Визначення безпечного місця для тимчасового укриття. Практичні вправи щодо запобігання переохолодженню та перегріванню. Розгляд змодельованих ситуацій автономного перебування та визначення послідовності першочергових дій.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні правила забезпечення життєдіяльності в автономних умовах; способи забезпечення водою та захисту від несприятливих природних факторів; основні правила облаштування тимчасового укриття та безпечної поведінки; склад та правила збирання тривожної валізи; порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій;

вміти: визначати першочергові потреби в умовах автономного перебування; застосовувати базові способи очищення води та захисту від несприятливих природних умов; обирати безпечне місце для тимчасового укриття; діяти відповідно до встановлених правил безпеки.

Навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту доступне на Порталі навчальних ресурсів ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ».

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних годин за темами

Теми дисципліни	Обсяг у годинах			
	Усього	У тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Національний спротив	8	4	–	4
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право	4	2	–	2
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість	6	2	2	2
Тема 4. Домедична допомога	20	4	8	8
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	6	2	2	2
Тема 6. Зв'язок та передавання інформації	6	2	2	2
Тема 7. Зброя масового ураження	6	2	2	2
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека	8	4	2	2
Тема 9. Тактична підготовка	8	4	2	2
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)	10	6	2	2
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка	8	4	2	2
Усього годин / кредитів ECTS	**90/3**	**36**	**24**	**30**

3.2. Теми лекцій

Тема лекції	Кількість годин
Тема 1. Національний спротив	
Лекція 1.1. Всеохоплююча оборона України: історичний досвід та сучасні реалії	2
Лекція 1.2. Складові національного спротиву в умовах відсічі збройної агресії	2
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право	
Лекція 2. Міжнародне гуманітарне право: принципи та норми захисту жертв війни та правил ведення збройної боротьби	2
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість	
Лекція 3. Психологічна саморегуляція та подолання стресових станів в умовах війни	2
Тема 4. Домедична допомога	
Лекція 4.1. Основи та принципи надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	2
Лекція 4.2. Основи надання допомоги в умовах бойових дій	2
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	
Лекція 5. Основи військової топографії: топографічні карти та їх читання	2
Тема 6. Зв'язок та передавання інформації	
Лекція 6. Військова комунікація. Зв'язок та передавання інформації	2
Тема 7. Зброя масового ураження	
Лекція 7. Вражаючі фактори зброї масового ураження	2
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека	

Тема лекції	Кількість годин
Лекція 8.1. Фортифікація. Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання	2
Лекція 8.2. Мінна безпека: класифікація, демаскуючі ознаки вибухових засобів та порядок дій при виявленні вибухонебезпечних предметів	2
Тема 9. Тактична підготовка	
Лекція 9.1. Склад, припасування спорядження, догляд за ним. Бойовий комплект і його розміщення в предметах екіпірування	2
Лекція 9.2. Пересування солдата в бою різними способами. Вибір та заняття вогневої позиції	2
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)	
Лекція 10.1. Основи балістики. Стрілецька зброя	2
Лекція 10.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї	2
Лекція 10.3. Ручні гранати	2
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка	
Лекція 11.1. Забезпечення життєдіяльності	2
Лекція 11.2. Маскування та захист	2
Усього	**36**

3.3. Теми практичних занять

Тема заняття	Кількість годин
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість	
Практичне заняття 3. Перша психологічна допомога в бойових (екстремальних) умовах	2
Тема 4. Домедична допомога	
Практичне заняття 4.1. Домедична допомога при надзвичайних ситуаціях	2
Практичне заняття 4.2. Надання допомоги постраждалим у несприятливому середовищі (етап Допомоги під вогнем)	2
Практичне заняття 4.3. Надання допомоги постраждалим в умовно сприятливому середовищі (етап Допомоги в польових умовах)	2
Практичне заняття 4.4. Надання допомоги постраждалим в сприятливому середовищі (етап Евакуації)	2
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	
Практичне заняття 5. Орієнтування на місцевості	2
Тема 6. Зв’язок та передавання інформації	
Практичне заняття 6. Засоби радіозв’язку	2
Тема 7. Зброя масового ураження	
Практичне заняття 7. Засоби індивідуального захисту. Дії на зараженій місцевості	2
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека	
Практичне заняття 8. Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування.	2
Тема 9. Тактична підготовка	
Практичне заняття 9. Вибір орієнтирів. Схема орієнтирів, її призначення та застування. Необхідність та значимість складання схем орієнтирів, її	2

Тема заняття	Кількість годин
складання	
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)	
Практичне заняття 10. Прийоми та способи ведення вогню зі стрілецької зброї	2
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка	
Практичне заняття 11. Мистецтво виживання в екстремальних умовах	2
Усього	**24**

3.4. Теми семінарських занять

Тема заняття	Кількість годин
Не заплановано	–

3.5. Теми лабораторних занять

Тема заняття	Кількість годин
Не заплановано	–

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

4.1. Питання для самостійного опрацювання

Тема 1. Національний спротив	1. Складові національного спротиву. 2. Підготовка громадян до національного спротиву (початкова, базова). 3. Центри підготовки громадян до національного спротиву.
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право	1. Женевські конвенції. 2. Засоби та методи ведення війни. 3. Комбатанти, некомбатанти. 4. Правила поводження з військовополоненими. 5. Кодекс поведінки учасника бойових дій.
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість	1. Дезадаптивні стани. 2. Прийоми і способи саморегуляції психіки. 3. Перша психологічна допомога. 4. Протидія інформаційним та психологічним впливам ворога.
Тема 4. Домедична допомога	1. Алгоритм MARCH. 2. Етапи надання допомоги в умовах бойових дій. 3. Зупинки кровотеч. Турнікети. 4. Евакуація пораненого.
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	1. Топографічні карти. 2. Способи орієнтування на місцевості.

	3. Принципи визначення координат і відстаней. 4. Сучасні геоінформаційні системи.
Тема 6. Зв’язок та передавання інформації	1. Основні способи зв’язку. 2. Правила ведення переговорів. 3. Налаштування та використання радіостанцій малої потужності.
Тема 7. Зброя масового ураження	1. Види зброї масового ураження. 2. Ознаки застосування зброї масового ураження. 3. Засоби індивідуального та колективного захисту.
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека	1. Інженерне облаштування позицій та маскування. 2. Мінна безпека та класифікація вибухонебезпечних предметів. 3. Правила безпечної поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.
Тема 9. Тактична підготовка	1. Дії солдата в бою. 2. Дії малих груп. 3. Орієнтири.
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)	1. Стрілецька зброя. 2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї. 3. Прийоми та способи ведення вогню зі стрілецької зброї. 4. Ручні гранати.
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка	1. Забезпечення життєдіяльності. 2. Маскування. 3. Тривожна валіза. 4. Способи очищення води.

4.2. Види самостійної роботи за темами

Тема, (год)	Види самостійної роботи	Час на виконання, год.	Форма звітності
Тема 1, (4)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	2	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 1	2	Проходження тестування
Тема 2, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників

Тема, (год)	Види самостійної роботи	Час на виконання, год.	Форма звітності
	Підготовка до тестування за темою 2	1	Проходження тестування
Тема 3, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 3	1	Проходження тестування
Тема 4, (8)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	2	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до практичних занять.	4	Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання
	Підготовка до тестування за темою 4	2	Проходження тестування
Тема 5, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 5	1	Проходження тестування
Тема 6, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 6	1	Проходження тестування
Тема 7, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації.	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 7	1	Проходження тестування
Тема 8, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 8	1	Проходження тестування
Тема 9, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 9	1	Проходження тестування

Тема, (год)	Види самостійної роботи	Час на виконання, год.	Форма звітності
Тема 10, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 10	1	Проходження тестування
Тема 11, (2)	Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації.	1	Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників
	Підготовка до тестування за темою 11	1	Проходження тестування
Усього		**30**	

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

5.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Бали	Критерії оцінювання
90–100	Здобувач освіти виявляє глибокі знання відповідно до вимог програми навчальної дисципліни; вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію та застосовувати теоретичні положення під час розв’язування практичних завдань; використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях; має високий рівень компетентності, він переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються
82–89	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу та вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності; характеризується достатнім рівнем компетентності; у відповідях іноді прослідковується порушення систематичності і логічності викладу, проте вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
75–81	Здобувач освіти в цілому добре володіє матеріалом та вміє під керівництвом викладача зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію та застосовувати її на практиці; відповіді є правильними, але недостатньо повними; вміє виправляти помилки, серед яких є суттєві
65–74	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну

Бали	Критерії оцінювання
	кількість помилок, які може усувати за допомогою викладача; виявляє середній рівень компетентності; у своїх міркуваннях спирається на відтворення точки зору викладача, не вміє навести власні приклади та не може відповісти на додаткові запитання; необхідні практичні навички сформовані на базовому рівні
60–64	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий для продовження навчання; володіє базової термінологією, проте у своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему навчальної дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними; слабко орієнтується в основних джерелах інформації за освітнім компонентом
0–59	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину; спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити; відсутня цілісність розуміння матеріалу з освітнього компоненту, не сформовані необхідні практичні навички; участь в освітньому процесі є пасивною, відповіді в більшості є неправильними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми освітнього компоненту; має низький рівень компетентності

5.2. Види контролю та схема розподілу балів

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі види контролю та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1	**Поточний та тематичний контроль**	**100**
1.1	*Тема 1. Національний спротив*	
	Тестування за темою 1	5
1.2	*Тема 2. Міжнародне гуманітарне право*	
	Тестування за темою 2	4
1.3	*Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 3	4
1.4	*Тема 4. Домедична допомога*	
	Робота на практичних заняттях	18
	Тестування за темою 4	5
1.5	*Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 5	4
1.6	*Тема 6. Зв'язок та передавання інформації*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 6	4
1.7	*Тема 7. Зброя масового ураження*	
	Робота на практичних заняттях	4

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
	Тестування за темою 7	4
1.8	*Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 8	5
1.9	*Тема 9. Тактична підготовка*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 9	5
1.10	*Тема 10. Вогнева підготовка (основи)*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 10	5
1.11	*Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка*	
	Робота на практичних заняттях	4
	Тестування за темою 11	5
2	**Оцінка з дисципліни**	**100**

Форма підсумкового семестрового контролю – **диференційований залік.**

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Залікова оцінка визначається сумою накопичених у результаті поточного контролю балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Критерії поточного контролю за конкретними видами навчальних завдань визначено у Методичних рекомендаціях до практичних занять з навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» та Методичних рекомендаціях до самостійної роботи здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Організація та проведення контрольних заходів регламентується положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Про військовий обов'язок та військову службу : Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. Дата оновлення: 06.08.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text
2. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX. Дата оновлення: 12.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text
3. Про затвердження Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1443. Дата оновлення: 18.02.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1443-2021-%D0%BF#Text
4. Про функціонування центрів підготовки громадян до національного спротиву : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.04.2025р. № 478. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/478-2025-%D0%BF#Text
5. Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» : наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 № 1002 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2026 № 1163. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-navchalnoi-dystsypliny-osnovy-natsionalnoho-sprotyvu
6. Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : Наказ Міністерства оборони України від 23.03.2017 № 164. Дата оновлення: 31.05.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text
7. Про затвердження Переліків лікарських засобів та медичних виробів, якими забезпечується особовий склад сил безпеки і сил оборони для надання тактичної догоспітальної допомоги : Наказ Міністерства оборони України від 24.07.2024 № 506. Дата оновлення: 03.06.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1171-24#Text
8. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text

Основні джерела інформації

9. ВП 7-00(03).01. Довідник резервіста : військова навчально-методична публікація для підготовки резервістів Збройних Сил України / Центр оперативних стандартів і методики підготовки Збройних сил України ; головне управлінням підготовки Збройних сил України. Київ, 2020. 180 с. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2022/04/ВП-7-0003.01-Довідник-резервіста.pdf

Додаткові джерела інформації

10. Міністерство оборони України : *офіційний вебсайт*. URL: https://mod.gov.ua/
11. Електронна військова бібліотека. *Ukrainian Military Pages.* URL: https://www.ukrmilitary.com/p/military-library.html
12. Військова топографія. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/army-topo
13. Вогнева підготовка. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/vogneva-pidgotovka
14. Забезпечення життєдіяльності. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lesson/zabezpechennya-zhittyediyalnosti

15. Інженерна підготовка. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/engener_stud

16. Міжнародне гуманітарне право. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/intern_human_law

17. Ручні осколкові гранати. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lesson/ruchni-oskolkovi-granati

18. Тактична медицина. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/taktichna-medicina

19. Тактична підготовка. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/tacktical_lesson

20. Кишеньковий довідник сержанта (старшини) щодо використання деяких засобів вогневого враження. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://surl.li/khcdko

21. Американський курс з тактичної медицини TCCC для військових : *освітньо-інформаційний вебресурс.* URL: https://tccc.org.ua

22. Сизько С. Ю. Водозабезпечення військовослужбовців при виконанні бойових завдань. Добова норма води, порядок її використання : матеріали до уроку. *Всеосвіта.* URL: https://surl.li/rbzxtw

23. СТІ 000Г(Б).02Л. Міжнародне гуманітарне право (ознайомчий курс) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 12 с. URL: https://surl.li/rymwws

24. СТІ 000Г(Б).06Л. Тактична підготовка (курс вивчення дій у складі підрозділу) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України ; 169 НЦ, 184 НЦ та 199 НЦ. Київ, 2025. 60 с. URL: https://surl.li/rymwws

25. СТІ 000Г(Б).09Л. Вогнева підготовка (курс вивчення дій у складі відділення (взводу) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, термін навчання 1,5 місяці) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України ; 169 НЦ, 184 НЦ та 199 НЦ. Київ, 2025. 36 с. URL: https://surl.li/rymwws

26. СТІ 000Г(Б).14Л. Зв'язок та комунікація (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / 179 об'єднаний навчально-тренувальний центр військ зв'язку ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 28 с. URL: https://surl.li/rymwws

27. СТІ 000Г(Б).16Л. Інженерна підготовка (мінна безпека) (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / 143 об'єднаний навчально-тренувальний центр Сил підтримки ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 20 с. URL: https://surl.li/rymwws

28. СТІ 000Г(Б).21Л. Домедична допомога (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, термін навчання 1,5 місяці) / Командування медичних сил ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 84 с. URL: https://surl.li/rymwws

29. ВКП 4-35(03).01. Доктрина «З військової охорони здоров'я» / Командування

медичних сил ЗС України ; Українська військово-медична академія. Київ, 2020. 40 с. URL: https://surl.li/rymwws

30. ВП 1-261(503)31.(68). Методичні рекомендації «З формування психологічної стійкості військовослужбовців Збройних Сил України із застосуванням психологічного навантаження» / Головне управління психологічної підтримки персоналу ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 124 с. URL: https://surl.li/rymwws

31. ПВП 10-30(245). Довідник «З військової топографії» / Командування Сил підтримки Збройних Сил України. Київ, 2023. 156 с. URL: https://surl.li/rymwws

32. ВКДП 7-00(01).01. Керівництво зі стрілецької справи. Ручні гранати / Командування Сухопутних військ Збройних Сил України ; Національна академія Сухопутних військ імені Петра Сагайдачного ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2019. 56 с. URL: https://surl.li/rymwws

33. ПТКП 10-25(148) (STANAG 2497). Інструкція «Попередження, оповіщення та прогнозування загрози хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних інцидентів. Вимоги до системи» / Командування Сил підтримки. Київ, 2023. 158 с. URL: https://surl.li/rymwws

34. СБП 3-(01,02,04).58(59). Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж. 2016 (зі змінами 2018). URL: https://surl.li/ffdmcl

35. СТІ 000Г(Б).53Л. Виживання : курс індивідуальної підготовки (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / Командування медичних сил ЗС України ; Головне управлінням психологічної підтримки персоналу ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України Київ, 2025. 20 с. URL: https://surl.li/rymwws

36. Теплоухов Б. П. Зброя масового ураження та захист від неї : навчальний посібник. Київ : Скіф, 2023. 101 с. URL: https://surl.li/rymwws

37. Зброя російсько-української війни 2022-2023 років : довідник-каталог основних зразків озброєння та військової техніки які застосовувалися протиборчими сторонами під час відсічі широкомасштабного вторгнення рф в Україну (24.02.2022–30.06.2023) / Міністерство оборони України ; Апарат Головнокомандувача Збройних Сил України ; Генеральний штаб Збройних Сил України ; Центр досліджень воєнної історії Збройних Сил України. Київ : Ліра-К, 2023. 243 с. URL: https://surl.li/rymwws

38. Міни : довідник командиру ЗСУ, НГУ, ТрО України, Київ-Львів, 2023. 248 с. URL: https://surl.li/rymwws

39. Набої для стрілецької зброї : довідник молодшому командиру ЗСУ, НГУ, ТрО України, Київ-Львів, 2023. 96 с. URL: https://surl.li/rymwws

40. Основні документи міжнародного гуманітарного права : збірник документів / укладачі: робоча група щодо виконання норм міжнародного гуманітарного права та участі у наданні правових послуг Сил територіальної оборони ЗСУ, ГО «Українська правова консультативна група». Київ ; Одеса : Фенікс, 2023. 388 с. URL: https://surl.li/rymwws

41. Підручник тактичної бойової допомоги потерпілим. Версія 5 : посібник із тактичної медицини (TCCC) / перекладений та адаптований українською мовою Костянтином Трінусом. Київ : ЦУЛ, 2022. 124 с. URL: https://surl.li/hjtdpy